

การศึกษาลักษณะความเป็น
ผู้นำของนักเรียนชั้นมัธยม
ศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2546
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ (ฝ่าย
มัธยม)

อาจารย์สมคิด กอมณี

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษา ลักษณะความเป็นผู้นำและเปรียบเทียบลักษณะความเป็นผู้นำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ในภาพรวมและ 4 ด้าน คือ ด้านความรับผิดชอบ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความสามารถในการตัดสินใจ และด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ โดยจำแนกตามเพศ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 286 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถาม มาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 40 ข้อ วัดระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับลักษณะความเป็นผู้นำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ใน 4 ด้านดังกล่าว สถิติที่

ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t- test

ผลการศึกษาลักษณะความเป็นผู้นำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) พบว่า

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) มีลักษณะความเป็นผู้นำโดยรวมและรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับมาก

2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ที่มีเพศต่างกัน มีลักษณะความเป็นผู้นำโดยรวม และรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

Abstract

This research aimed to study and compare the leadership of the students from Srinakharinwirot University ; Prasarnmit Demonstration School (Secondary) in 2003 in overall and 4 categories namely responsibility, human relationship, decision making ability, and creative thinking . Sample groups consisted of two hundred and eighty - six mattayomsuksa 4 students categorized according to gender. A questionnaires with five rating scale,

consisting of 40 items, was used to elicit information to measure the students' level of performance on their leadership.

Percentage, Mean , Standard Deviation and t- test were employed to analyse the data

The findings were as follows:

1. The students' leadership in overall and each category were at a high level.

2. The leadership of the students according to different gender was not significantly different in overall and each category.

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นหัวใจในการพัฒนาประเทศ ถ้าบุคคลมีคุณภาพ มีความสามารถก็เป็นทรัพยากรที่มีคุณค่ายิ่งของชาติ การศึกษาทำหน้าที่ให้การฝึกฝนคนให้เกิดความรู้ ทักษะและทัศนคติที่ดีในการดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีสันติสุข สามารถเกื้อหนุนการพัฒนาประเทศได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในทุกด้านของประเทศ โดยเฉพาะระดับมัธยมศึกษาซึ่งเป็นระดับกลางที่เชื่อมระหว่างประถมศึกษาและอุดมศึกษา ถ้าระดับมัธยมศึกษาขาดคุณภาพ การศึกษาอื่น ๆ จะเลื่อมโทรมลง (ก่อ สวัสดิ์พานิชย์ 2535 : 393)

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) เป็นส่วนหนึ่งที่เชื่อมระหว่างประถมศึกษาและ

อุดมศึกษาและทำหน้าที่ให้การฝึกฝนนักเรียนให้เกิดความรู้ ทักษะและทัศนคติที่ดีในการดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีสันติสุข เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในทุกด้านของสังคม ดังนั้นโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) จึงถือว่าเป็นจุดเริ่มต้น ในการที่จะปลูกฝังลักษณะความเป็นผู้นำให้กับนักเรียนสาธิต ได้แก่ ความรับผิดชอบ เคารพสิทธิ์และหน้าที่ของตนเอง และต่อผู้อื่น ตรงต่อเวลา รู้จักเสียสละ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีระเบียบวินัย ซื่อตรง อดทน มีอารมณ์มั่นคง พากเพียรด้านการศึกษาในด้านวิชาการ และปฏิบัติตนตามที่ได้รับการอบรมสั่งสอนเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่โรงเรียนและตนเอง สามารถเกื้อหนุนการพัฒนาได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในทุกด้านของสังคมซึ่งเป็นไปตามนโยบายของโรงเรียนที่ต้องการปลูกฝังนักเรียนให้มีวินัย และคุณธรรม เป็นแกนนำสังคม ผู้วิจัยจึงสนใจจะศึกษาลักษณะ ความเป็นผู้นำของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ใน 4 ด้าน ด้านความรับผิดชอบ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความสามารถในการตัดสินใจ และด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ผลจากการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์แก่โรงเรียนในการพัฒนาและส่งเสริมนักเรียนที่มีลักษณะผู้นำให้กับนักเรียนในการเป็นผู้นำในระดับต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะความเป็นผู้นำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ในด้านความ

รับผิดชอบ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความสามารถในการตัดสินใจ และด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

2. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นผู้นำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ในภาพรวมและด้านความรับผิดชอบ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความสามารถในการตัดสินใจ และด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ จำแนกตามเพศชายและเพศหญิง

สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. คุณลักษณะความเป็นผู้นำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ในภาพรวมและด้านความรับผิดชอบ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความสามารถในการตัดสินใจ ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ อยู่ในระดับมาก

2. คุณลักษณะ ความเป็นผู้นำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ใน

ภาพรวมและด้านความรับผิดชอบ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความสามารถในการตัดสินใจ ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของเพศชายและเพศหญิง ต่างกัน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาทำให้ทราบคุณลักษณะความเป็นผู้นำของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) เพื่อเป็นแนวทางให้โรงเรียนประยุกต์ใช้ในการพัฒนาและส่งเสริมนักเรียนที่มีลักษณะความเป็นผู้นำในระดับต่อไป

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. คุณลักษณะความเป็นผู้นำ หมายถึง นักเรียนที่สามารถนำกลุ่มไปในทิศทางที่ต้องการและมีลักษณะเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน มีมนุษยสัมพันธ์ มีความสามารถในการตัดสินใจ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ตลอดจนมีจริยธรรม สามารถปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการวิจัยนี้ได้กำหนดขอบเขตการศึกษาลักษณะความเป็นผู้นำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2546 เรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) มี 4 ด้าน

1.1 ความรับผิดชอบ หมายถึง การกระทำของนักเรียนที่แสดงออกในลักษณะของการมีความสนใจ ความมุ่งมั่นตั้งใจจะ

ทำงานด้วยความรู้สึกผูกพัน ความละเอียดรอบคอบและปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จด้วยความเต็มใจ เอาใจใส่ ระวังระมัดระวัง ขยันหมั่นเพียร อดทนต่ออุปสรรค มีการติดตามผลของงานที่ได้ทำไปแล้วเพื่อปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นยอมรับในสิ่งที่ตนเองกระทำไปทั้งในด้านที่เป็นผลดีและผลเสีย

1.2 ด้านมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง การสร้างความเข้าใจอันดี ต่อบุคคลอื่น เพื่อให้ผู้อื่นเกิดความรู้สึกที่ดี เกิดความพอใจ เกิดความรักใคร่ มีความสามัคคี โดยใช้ศิลปะในการที่จะเข้ากับคนเพื่อให้เขาร่วมมือกับเราด้วยความเต็มใจ และทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

1.3 ด้านความสามารถในการตัดสินใจ หมายถึง ความสามารถในการเลือกใช้เหตุผลในการพิจารณาวิเคราะห์และหาทางเลือกที่ดีที่สุด เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทาง ในการปฏิบัติงาน และสามารถแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกี่ยวข้องได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

1.4 ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ หมายถึง เป็นผู้มีความคิดแปลกใหม่คิดไม่เหมือนใครและมีความสามารถในการหาหนทางพัฒนางานที่ตนรับผิดชอบให้เจริญก้าวหน้า พัฒนาตนเอง และพัฒนางานให้ดียิ่งขึ้นอยู่เสมอ

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา
 คั่นคว้า ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนสาธิต
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสาน
 มิตร (ฝ่ายมัธยม) จำนวน 286 คน จำแนกเป็น
 เพศชาย 139 คน เพศหญิง 147 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา
 คั่นคว้า ผู้วิจัยศึกษาจากประชากรทั้งหมด
 เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 286 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ เพศของ
 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา
 2546 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร(ฝ่ายมัธยม)
 ของเพศชาย 139 คนและเพศหญิง 147 คน

3.2 ตัวแปรตาม

คุณลักษณะความเป็นผู้นำ

- ด้านความรับผิดชอบ
- ด้านมนุษยสัมพันธ์
- ด้านความสามารถในการ
 ตัดสินใจ
- ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคั่นคว้า
 ครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเพื่อศึกษาลักษณะ
 ความเป็นผู้นำของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปี
 ที่ 4 เป็นแบบสอบถามลักษณะของความเป็น
 ผู้นำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปี
 การศึกษา 2546 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิ
 โรฒ ด้านความรับผิดชอบ ด้านมนุษย

สัมพันธ์ ด้านความสามารถในการตัดสินใจ
 และด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ซึ่ง
 แบบสอบถามเป็นตารางมาตราส่วนประมาณ
 ค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยให้กลุ่ม
 ตัวอย่างประเมินลักษณะของความเป็นผู้นำ
 ใน 4 ด้าน ประกอบด้วยข้อคำถาม 40 ข้อ
 ดังนี้

ด้านความรับผิดชอบ จำนวน 10 ข้อ

ด้านมนุษยสัมพันธ์ จำนวน 10 ข้อ

ด้านความสามารถในการตัดสินใจ จำนวน 10 ข้อ

ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ จำนวน 10 ข้อ

ซึ่งใช้เกณฑ์ในการกำหนดค่าคะแนน ดังนี้

ถ้าตอบในช่อง “มากที่สุด” ให้ 5 คะแนน

ถ้าตอบในช่อง “มาก” ให้ 4 คะแนน

ถ้าตอบในช่อง “ปานกลาง” ให้ 3 คะแนน

ถ้าตอบในช่อง “น้อย” ให้ 2 คะแนน

ถ้าตอบในช่อง “น้อยที่สุด” ให้ 1 คะแนน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคั่นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวม
 ข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถามประมาณค่า 5
 ระดับ โดยมีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

1. ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ

ลักษณะความเป็นผู้นำ โดยยึดแนวคิดของ กวี

วงศ์พุทธ (2542 : 109-110) สุพัตรา สุภาพ

(2536 : 49-50) และนันทนา ธรรมบุศย์

(2538 : 24-25)

2. นำแบบสอบถามที่ตรวจแก้ไข

เรียบร้อยแล้วตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

จากนั้นนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับ

นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 20 คน เพื่อ

หาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของ ทั้งชี้แจงรายละเอียดให้ผู้ตอบแบบสอบถาม แบบสอบถาม โดยวิธีคำนวณหาค่า เกิดความเข้าใจ แล้วเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง และได้รับแบบสอบถาม สัมประสิทธิ์ แอลฟา (α - Coefficient) คืนมาทั้งสิ้น 286 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของครอนบาค (ประกอบ กรรณสูตร. 2528 : 47) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม . 78 ซึ่งแบบสอบถามได้รับกลับมานั้นเป็น แบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ทุกฉบับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวม ข้อมูลเป็นแบบสอบถามลักษณะความเป็น ผู้นำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในปี การศึกษา 2546 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่าย มัธยม) ในด้านความรับผิดชอบ ด้านมนุษย สัมพันธ์ ด้านความสามารถในการตัดสินใจ ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูล เกี่ยวกับสถานภาพของนักเรียน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเป็นแบบ มาตราส่วน ประมาณค่า (Rating Scal) 5 ระดับ เพื่อสอบถามลักษณะความเป็นผู้นำ ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในปี การศึกษา 2546 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสาน มิตร (ฝ่ายมัธยม) รวมข้อคำถามทั้งสิ้น จำนวน 40 ข้อ มีค่าความเชื่อทั้งฉบับเท่ากับ .78

2. ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยการนำแบบสอบถามไป เก็บข้อมูลกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เพศชายและเพศหญิงโดยแจกแบบสอบถาม ในชั่วโมงเรียน วิชาเรียนแนะแนวพร้อม

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การจัดกระทำข้อมูล โดยนำ แบบสอบถามมาให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 วิเคราะห์ข้อมูลด้วย เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS โดยกำหนดโปรแกรมตามวัตถุประสงค์และ สมมติฐานในการวิจัย

2.2 ข้อมูลสถานภาพของ ผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ด้วยความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

2.3 หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ลักษณะความเป็นผู้นำของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียน สาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) โดยรวมและ รายด้าน แล้วประเมินระดับคะแนนโดยใช้ เกณฑ์ แปลค่าความหมายจากคะแนนดังนี้ 4.50-5.00 หมายถึง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 4 มีลักษณะความเป็นผู้นำอยู่ในระดับ มากที่สุด

3.50-4.49 หมายถึง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีลักษณะความเป็นผู้นำอยู่ในระดับมาก

2.50-3.49 หมายถึง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีลักษณะความเป็นผู้นำอยู่ในระดับปานกลาง

1.50-2.49 หมายถึง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีลักษณะความเป็นผู้นำอยู่ในระดับน้อย

1.00-1.49 หมายถึง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีลักษณะความเป็นผู้นำอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2.4 หาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของแต่ละด้านซึ่งจะชี้ให้เห็นการกระจายของลักษณะความเป็นผู้นำ

2.5 เปรียบเทียบลักษณะความเป็นผู้นำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ระหว่างเพศชาย และเพศหญิง โดยใช้การทดสอบค่า (t-test)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) 2. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)

3. หาค่า t (t-test) เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างตาม จำแนกตามเพศชาย และเพศหญิง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลไปทำการวิเคราะห์โดยใช้วิธีการทางสถิติคำนวณค่าต่าง ๆ ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) โดยดำเนินการดังนี้

1. แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ หาค่าเฉลี่ยและค่าร้อยละ

2. แบบสอบถามตอนที่ 2 หาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ลักษณะความเป็นผู้นำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม)

3. เปรียบเทียบลักษณะความเป็นผู้นำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) โดยใช้การทดสอบค่า ที่ (t – test)

สรุปการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะความเป็นผู้นำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2546 ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2546 ในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) จากนักเรียนเพศหญิง 147 คน คิดเป็นร้อยละ 51.40 และจากนักเรียนเพศชาย 139 คน คิดเป็นร้อยละ 48.60

2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) มีลักษณะความเป็นผู้นำ ในด้านความรับผิดชอบ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความสามารถในการตัดสินใจ และด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านมีลักษณะความเป็นผู้นำอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ทั้งเพศหญิงและเพศชาย มีลักษณะความเป็นผู้นำในภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการศึกษาลักษณะความเป็นผู้นำทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านความรับผิดชอบต่อมนุษยสัมพันธ์ ด้านความสามารถในการตัดสินใจ และด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสาน

มิตร (ฝ่ายมัธยม) สามารถอภิปรายผลการศึกษาค้นคว้าได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาลักษณะความเป็นผู้นำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ลักษณะความเป็นผู้นำในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องจากการฝึกทักษะจากทางโรงเรียน เช่น ความร่วมมือในการทำงาน ให้กับนักเรียน การฝึกความเป็นผู้นำผู้ตาม การปฏิบัติตนในสังคมรวมทั้งการมีทักษะทางมนุษยสัมพันธ์ที่ดี นอกจากการปลูกฝังอบรมและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องจากคณาจารย์ นักเรียนในโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) แต่ละคนสามารถเลือกกิจกรรมได้ด้วยตนเอง 1 กิจกรรมตามความสนใจ ตามความชอบ ตามความถนัด และตามความสามารถ ในการเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับหลักสูตรขั้นพื้นฐาน จึงทำให้นักเรียนมีลักษณะความเป็นผู้นำในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากและการจัดกิจกรรมของโรงเรียนพยายามให้เกิดบรรยากาศในการร่วมกิจกรรมที่เป็นกันเอง สนับสนุนคุ้นเคยและยอมรับซึ่งกันและกัน และให้สมาชิกได้เกิดการเรียนรู้แนวความคิด และปฏิบัติด้วยตนเองให้มากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ ทิศนา แจมมณี (2522 : 7) ที่กล่าวว่าวิธีที่ดีที่สุดในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้คือการสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริม

ให้นักเรียนมีอิสระในการแสดงความรู้สึกนึกคิดของตนให้กลุ่มได้รับรู้และเปิดเผยตนเองให้มากที่สุด ซึ่งจะมีประโยชน์ต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียนเป็นอย่างมาก ในการจัดกิจกรรมให้กับนักเรียนของโรงเรียนเป็นการส่งเสริมความเป็นผู้นำผู้ตาม และการปฏิบัติตนในสังคมรวมทั้งการมีทักษะทางมนุษยสัมพันธ์ที่ดี จึงสรุปได้ว่ากิจกรรมนักเรียนเป็นกิจกรรมหนึ่งที่จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมการพัฒนาบุคลิกภาพอุปนิสัยของนักเรียนให้เหมาะสมกับสังคมประชาธิปไตยในปัจจุบัน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2541: 1)

2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) เพศชายเพศหญิง มีลักษณะความเป็นผู้นำ ในภาพรวมและรายด้าน ทุกด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าเพศชาย เพศหญิง ส่วนใหญ่จะมีอายุที่ใกล้เคียงกันคืออยู่ในระหว่าง 15 – 16 ปี อันเป็นผลที่ทำให้มีศักยภาพและความสามารถที่ใกล้เคียงกันของนักเรียน การเรียนการสอนให้นักเรียนมีลักษณะความเป็นผู้นำ และการฝึกอบรมช่วยพัฒนาบุคคลให้มีพฤติกรรมอันพึงประสงค์ และมีความร่วมมือในการทำงาน มีความเป็นผู้นำ ผู้ตาม การปฏิบัติตนในสังคมรวมทั้งมีทักษะทางมนุษยสัมพันธ์ที่ดี นอกจากนี้คณะอาจารย์ในโรงเรียนยังได้มีการส่งเสริม พัฒนา แนะนำเสนอแนะให้นักเรียนได้พัฒนาคุณลักษณะของความเป็นผู้นำอย่างต่อเนื่อง กมเพชร

ฉัตรศุภกุล (2530:9-10) กล่าวว่า การที่บุคคลมาอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มย่อมเปิดโอกาสให้มีการทำกิจกรรมต่างๆร่วมกัน การแก้ปัญหาาร่วมกันและช่วยให้บุคคลได้เกิดการพัฒนาการและการเรียนรู้สิ่งต่างๆ จากกลุ่มและการทำกิจกรรมที่มีคุณค่าสำหรับสมาชิก เพราะในขณะที่ดำเนินกิจกรรมนั้นสมาชิกจะได้รับการตอบสนองทั้งร่างกายและจิตใจอย่างสมดุล มีโอกาสเรียนรู้เรื่อง การปฏิบัติตนในสังคม และในขณะที่เดียวกันก็ได้เรียนรู้เรื่องการควบคุมการแสดงออกทางอารมณ์ด้วย ดังนั้นการจัดการศึกษาของโรงเรียนจึงจำเป็นต้องจัดการศึกษาให้ตรงกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เพื่อให้เกิดการพัฒนาในทุกด้านตั้งแต่ด้านปัญญา ด้านจิตใจ ด้านร่างกาย และด้านสังคม เพื่อให้นักเรียนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมและประเทศชาติ และสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข (นิพนธ์ กินาวงศ์ 2523 : 18)

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับลักษณะความเป็นผู้นำ กับนักเรียนในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาอื่น ๆ
2. ควรศึกษาพัฒนาตักลักษณะความเป็นผู้นำให้กับนักเรียนโรงเรียนอื่น

ข้อเสนอแนะสำหรับโรงเรียน

1. ครูควรส่งเสริมและพัฒนาตักลักษณะความเป็นผู้นำให้คงลักษณะความเป็นผู้นำของนักเรียนตลอดไป

2. โรงเรียนควรให้ความสำคัญของกิจกรรมต่างๆซึ่งทางโรงเรียนสามารถสนับสนุนเพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสเป็นผู้นำ

3.ครูผู้สอนในแต่ละรายวิชาสามารถนำคุณลักษณะความเป็นผู้นำของนักเรียนที่มีมาประยุกต์ใช้และบูรณาการให้เข้ากับการเรียนการสอนของแต่ละรายวิชา

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2541). เอกสารการปรับปรุงหลักสูตรประถมศึกษาและมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ: ถ่ายเอกสาร.
- ก่อ สวัสดิ์พาณิชย์. (2535). คู่มือในการสร้างประสิทธิภาพในการเรียน. กรุงเทพฯ : เอกสารนิเทศการศึกษา.
- กวี วงศ์พุด. (2542). ภาวะผู้นำ. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: พี.เค.อินเตอร์ปริ้นท์.
- คมเพชร ฉัตรศุภกุล. (2530) กิจกรรมกลุ่มในโรงเรียน. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ทิสนา แจมมณี. (2522) กลุ่มสัมพันธ์ : ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: โครงการเผยแพร่การสอนกลุ่มสัมพันธ์
- นิพนธ์ กินาวงศ์. (2523) การบริหารโรงเรียนและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก.
- นันทนา ธรรมบุศย์. (2538,สิงหาคม – กันยายน). “คุณสมบัติของผู้นำยุคใหม่.” วารสารแนว. 29 (160) : 23-26.
- ประคอง วรรณสุด. (2528). สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สุพัตรา สุภาพ. (2536). เทคนิคการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพยุคใหม่. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ธรรมนิติ.